

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.13. De veritate huius SS. Sacramenti iudicare debet intellectus, sed Dei verbo informatus, & nequaquam ex eo quod visus consequitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

exlelli cibo pot: que locutus: Ego sum panis vita: qui venit ad me non esuriet, & qui credit in me non fiet unquam. D. Cyril. credit quod Christus panem vocauerit suam humanitatem: sed quia unita est Diuinitati in persona Verbi, virtutem habet & efficaciam, qua nobis vitam infundat, q. d. Ego sum panis ille vite figuratus in illo Manna veteris testamenti. Seraphinus Theologus dilectissimus mihi Pater S. Bonaventura probat quod inter alias figuras, quibus expressus SS. notatur Sacramentum, agens de statu legis Moyfi, in quo Deus veram huius praeiustit figuram, fuerit Manna, a Deo populo concessum deserta perambulanti, probatque SS. Doctor: hoc namque Manna suo sapore ac suauitate cuiuslibet poterat abundanter satisfacere appetitui: cum enim in se omnium ciborum haberet gustum ac substantiam, appetitum plene satiabat comedentium: atque eo modo adimplet Deus in SS. Sacramento omne nostrum desiderium, & appetitum nostri omne vacuum. Haec omnia paucissimis & profundissimis verbis complectitur D. Augustus. Qui venit ad me, (inquit) hoc est quod ait & qui credit in me, & quod dixit non esuriet, hoc intelligendum est, & non fiet unquam utroque illo significatur aeterna satietas, ubi nulla est egestas. Sponsa spectans dulcedinem quae posset satiare appetitum, de sponso suo Christo tale perhibet testimonium: Fructus eius dulcis gustui meo. Profero D. Gregor. haec verba declarantem: Arbor Christus, ipsa in corde nostro plantata per fidem existit: & cum per fidem SS. Sacramenti illum in cordis nostri habeamus penetralibus, nemo dubitat, quin loquatur de delectamento suauitatis eiusdem ipsae namque est qui fructus sui dulcedine eius perfecte satiat desiderium. Hoc alio loco eleganter profertur idem Doctor explanans illud D. Petri: In quem desiderant Angeli profero. De Christo Domino sermo sit: ipsum namque semper optant beatissimi illi spiritus inuenti nec ab eius conspectu unquam satiantur.

In 4 d 2. n. 1. q. 2.

VII. Cuius figura est manna.

Cont. 2. 3.

16

Lib. 3.

Mor. c. 18.

1. Pet. 1.

VIII.

Sic tamē

ut etiam

appetitum

generet:

nota my-

sticium.

videre concupiscunt: nec enim fatui illi felicissimo beatus iustis conuenit haec anxietas: sed ut explicetur quod gaudium boni quo fruuntur quantumlibet illos satiet, nunquam tamen producat fastidium: idcirco dicitur, quod semper et videre desiderant: Considerandum nobis est, quoniam satietatem selet fastidium. Nisi qui ut regi sui utraque conueniant, dicat veritas, id est Coridus Dominus: quia Angeli eorum semper videtur facere Patris mei: dicat Pradicator egregius: quia semper videre desiderant: ne enim sit in desiderio auaritia, desiderantes satiantur: ne sit in satietate fastidium, satiat desiderant. Desiderant igitur sine labore quia desiderium satietas comitatur. & satietas sine fastidio: quia ipsa satietas ex desiderio semper accenditur. Haec omnia SS. quadraue Sacramento velut dispositio vltima ac principalis ad perfectissimum illud gaudium, quo electi in statu beatitudinis summopere recreantur: etenim huiusmodi quod illis illucet, detegunt & cognoscunt inmentū huius boni magnitudinem.

f. 13. De veritate huius SS. Sacramenti indicare debet intellectus, sed Deo verbo informatus, & nequaquam ex eo quod visus consequitur.

Perpena ut pat est beneficii magnitudo quod populo suo Deus praestitit dum illum per quadraginta annorum spatium huius in deserto cibo illo manna delicatissimo, in cognitionem nos deducet potentissimam in hoc diuinae manus, atque omnipotentis tam eximii beneficii operat: itis: quae rei adeo exoptat infundere poterat substantiam saporemque ciborum quos appetitus unquam desiderare poterat exquisitissimos: Habebat enim saporis iunonia Manna. Porro si visus vellet perimati quid is se et de his hic esset, rem esse frivolem inuenit, & quoniam vix vilius substantiae: quinimo huius illud saltem ut illud oculos coniecerunt, & nequaquam mentem ad tanti beneficii praestantiam extenderunt, illud vili habuerunt, seque perditos haberunt hoc solummodo in deserto sustentantes. Anima nostra naufragi super cibo iste leuissimus. Tam desicimus & petimus pane hoc leuissimum. Et Spiritus S. causam huius declarans diffidentiae, eam esse dicit, quam profero: Nihil astringit oculi nostri, nisi Man. Illud oculis tantum corporalibus attendentes, nullius esse iudicant esse caciae: Quasi pilo iussum, manuum, in simi huius. In illam primum. Oculis corporis nihil amplius de illa poterat

Haec est desissima D. Gregorij responsio: Beati vero Angeli ab omni paena anxietatis longe sunt: quia nunquam simul poena & beatitudo conueniunt. Non est desiderium quod ullam pariat anxietatem, aut inquietudinem illis qui Deum

etiam quia Fides ex auditu, nam in altero suam oculis exercebit iurisdictionem per distinctam clarant que Dei visionem: ut hoc modo uterque in suo non abiret iudicio, atque per illud quod profert auditus suam homines intelligant obligationem, quantumque Deo debeant gratitudinem ex tanti beneficii presentia, quo illos in hoc Sacramento, in quo se Deus exhibet illis totum ac integrum, & pariter cum illo cunctas thesauri sui divitias, eadem plane magnitudine, qua in caelis se beatis communicat, alio licet, ut mox dicemus, modo.

§. 4. Sicut in hoc Sacramento sibi opponuntur visus & auditus, ita utriusque distinctus assignatur locus: visus in caelo, & auditus hic in terra: qui visum per fidem huius mysterii precedit.

Primis quod iudicium de veritate huius Sacramenti spectet ad intellectum, quae potentia est reliquis nostris sensibus superior, quibus velut ministris vitur, & a quibus species haurit sibi necessarias ad perfectam elicendam cognitionem: ita testatur Aristoteles: *Nihil est in intellectu, quin prius fuerit in sensu.* Sensus qui respectu huius Sacramenti magis concurrunt, visus sunt & auditus: ille spectat illius informatum Sacramentalibus: hic autem verbis Christi instructus hanc affirmantis illi veritatem. Et si rem penitus inspicimus parebit, singulos hosce sensus declarari ex contrariis in eo quod in hoc caelesti percipiunt Sacramento. Visus contrarietatem manifestat quam facit auditui, declarando secundum limites adivinitatis suae, quod dum hoc attendit, quod in illa est hostia tantum videat panem: auditus autem sciens Christum revelasse quod in illo sit corpus suum ac sanguis, cui hypostatice unita est divinitas, asserit constanter Deum esse qui sub his speciebus latet absconditus: visus tunc, quod rem videat exiguum, auditus autem quod sciat rem esse immensam, quae in illo ipsi manifestatur: visus asserit esse creaturam, auditus esse creatorem: hanc uterque proponit oppositionem, exerens quantum potest in adivinitatis suae sphaera vires suae virtutis, in qua quaestionem suam prosequuntur. Qua ratione poterit hanc conciliari contentio? In uno eodemque illos ut collocet domicilio suamque quisque propriam exerceat actionem? Nequaquam: imo potius gravior exoriretur oppositio, & consilio produceretur enormior, ac mai-

nor in cognitione veritatis utilitas, quae haberi potest circa hoc mysterium. Quando duo contrarij inter se rixantur opinionibus, nequaquam expediret ut in eadem commo- morentur domo, cuiusque regimen suscipiant: quod enim ab uno praecipitur, reuocaretur a altero: quodque huic beneplaceret, illi displiceret: ex quo Babylonica resularet confusio ut huiusmodi incommoda via occludatur, quibusque suo inco- fat domum, atque in hac gubernet imperio hic, & in altera alius: si namque ibi maneret ubi quoad regimen sibi non repugnet, nullum timere possumus inconueniens, optime conuenient: et utraque fauste disponetur. Visus quantum ad actionem suam, & auditus quantum ad suam, in eo quod cognitionem tangit huiusmodi Sacramenti, sunt sibi contrarij: creatum visus flumet quod videat panem, auditus quod audiat esse carnem: visus quod rem conspiciat exiguum, auditus quod audiat diuinam hie latere maiestatem & immensitatem: remedium huic contradi- ctioni commodum hoc est, ut utriusque domi- nium atque actionum suarum regimen in de- distinctis assignetur domibus: auditus hic in ter- do, ubi tantum Dei haugimus conditionem per fidem: quia Fides ex auditu: visus vero assignatur in caelo: ibi namque Deus per claram conspi- citur visionem: *Videmus nunc per speculum in enig- mata: tunc autem facie ad faciem:* inquit Apoll. eo visus suam transferat actionem: hinc enim illi soli seruat auditus: cumque iuxta auditus regim- men nos deceat gubernari, ipseque nobis illius hic esse Deum sub speciebus illis Sacramentalibus, eius oportet opinionem consentiamus, et eo accedamus illo per claram fructuam visionem, Deique distinctam illa mediata cognitionem etenim ut certum habeo quod eo modo quo hic per fidem Dei mysteria credimus, ita in caelo per claram sumus ea conspiciam visionem. Hoc Psalmista regius euidenter expellit: *Sicut audimus sic videmus in ciuitate Domus virtutum.* Verbum hoc verbum est coram qua iam Deo in caelo fruuntur eumque per iumen gloriæ clare conspiciunt: quod in persona eorum lam in caelo ea omnia cernimus quae dicta nobis sunt in terra: itaque in ciuitate Domus virtutum, id est in gloria visio habenas modum claritatis que tenet: hic etenim solus auditus imperat & gubernat: sicut eleganter hoc expendit D. D. *Quod videmus per fidem dum in hac vita sumus, de caelo videmus ciuitate Dei, de se spiritualibus donis, quae in illa sunt sicut in sermonibus prophetarum, atque alijs diu- nisque inspiratis scripturis audimus. Et sic dicitur.*

Visus & auditus hic sibi opponuntur, & contradi- ctum.

LVII